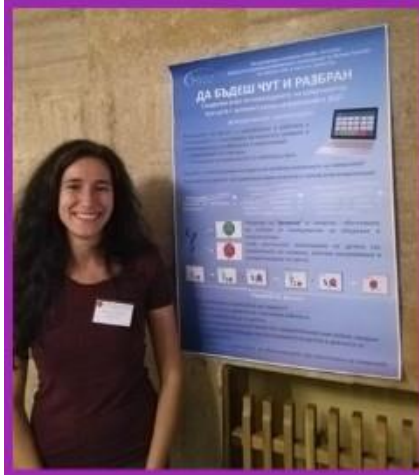

Фондация „Международна социална служба-България“

В подкрепа на децата и семействата в България и извън граница

Доклад за дейността за 2019 година

Адрес на управление:
ул. „Поп Харитон“ № 5, ет.1, офис 2,
5000 Велико Търново
Телефон / Факс + 359 62 600 038
e-mail: mss-iss@iss-bg.org

Работа по случаи с международен елемент:
бул. „Дондуков“ № 5, вх.В, ет.4, ап.14
1000 София
Телефон + 359 2 9888 624
Факс + 359 2 983 39 34
e-mail: miglena_bald@yahoo.com

web: iss-bg.org

Ние сме българска неправителствена организация, създадена през 2002 г.

Ние вярваме, че най-благоприятната среда за развитие на детето е семейната.

Нашата мисия е:

- Да оказваме подкрепа на деца и младежи в риск и техните семейства за предотвратяване на разделянето на детето от семейството и създаване на оптимални условия за неговото отглеждане и развитие;
- Да се грижим за деца и младежи, настанени в алтернативна формална форма на грижа от резидентен тип, като нашата работа е центрирана върху детето, определена е от знанията за преживяната от децата травма и е базирана на теориите за привързаността. Ние се стремим да проявяваме в ежедневието положително отношение към децата и младежите, всички цели и дейности да отговарят на техните индивидуални потребности и да се опират върху силните им страни и ресурси. Наша отговорност е да осигурим среда за живот, която е здравословна, терапевтична и която не съди, в която може да се случи промяната. Уникалността на всяко дете и младеж е призната и ценена;
- Да съдействаме на български и чужди физически и юридически лица, основно съдилища и социални служби, в работа по случаи с международен елемент

Съдържание	стр.
За 2019 г. говори изпълнителният директор	3
Проекти в процес на реализация	5
Услуги за подкрепа деца/младежи в риск и техните семейства, управлявани от МСС-България на базата на договори със съответните общини	7
Цифрите говорят	8
Добри практики, развити през 2019 г.	9
Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите	19
Деца и семейства в трансгранична ситуация	20
Източници и обем на финансиране за 2019 година	25
Донори на организацията за 2019 година	26

За 2019 година говори изпълнителният директор д-р С.Събева:

Уважаеми колеги и партньори,

Изминалата 2019 г. постави пред нас като НПО, доставчик на социални услуги за деца и семейства, редица предизвикателства. След близо две десетилетия успешно функциониране на системата за закрила на детето бяха повдигнати въпроси и се появиха съмнения относно нейната работата и ролята на НПО в закрилата на децата. За наша голяма изненада и огорчение това показва, че в обществото ни все още има общности, които не приемат, че детето има права и на практика отхвърлят положените през последните 20 години усилия от страна на държавата, гражданското общество и много професионалисти за утвърждаване правата на децата във всички сфери на живота. Бяха направени опити за противопоставяне правата на децата на правата на техните родители. Ние категорично се противопоставяме на тези опитите с нашата ежедневна работа вече повече от 17 години.

През 2019 г. в рамките на социалните услуги, управлявани от МСС-България на базата на Договор с общините В.Търново, София, Търговище, Смолян, Севлиево и Котел, е предоставена подкрепа на над 3000 деца, родители/настойници и членове на разширеното семейство, в това число на над 180 деца и младежи с увреждания и в резидентна грижа.

През изминалата година при управлението на услугите от резидентен тип – три центъра за настаняване от семеен тип за деца (ЦНСТ) без увреждания в общините Смолян и Търговище имаме редица предизвикателства, но и постижения, свързани с прилагания вече няколко години модел на терапевтична резидентна грижа. Този модел помага за справянето с емоционалните и поведенческите проблеми на децата и младежите, преживели травматични събития като насилие, разсиновяване, отказ на родителите да полагат грижи за тях и др. В екипите на трите ЦНСТ няма текучество, персоналът развива компетентности за разбиране и адекватен отговор на трудното поведение на децата, работи със силните страни на децата и младежите, целенасочено търси мнението и участието им в живота в услугата. Това допринесе за добрите резултати, както по отношение на училищната успеваемост на децата, така и по отношение намаляване на рисково поведение.

Няколко събития през годината станаха повод да направим положителна равностметка за резултатите от нашата работа. Две от тези събития бяха посветени на приемната грижа. Вече повече от 14 години организацията активно работи за популяризиране на приемната грижа, както и за нейното качествено предоставяне в подкрепа за децата в риск и техните семейства. През годината в рамките на Договори с областните центрове В.Търново, Смолян, Габрово и Търговище по проект на АСП по ОПРЧР „Приеми ме -2“ експерти на МСС-България проведоха 349 индивидуални супервизии на приемните родители, 24 дни обучения и 61 супервизии (групови и индивидуални на областните екипи по приемна грижа. Центърът за обществена подкрепа към КСУДС-Севлиево продължава да оказва подкрепа на 11 приемни семейства в общината.

На 12 юни представители на МСС-България бяха гости на вълнуващо тържество по повод навършването на пълнолетие и завършване на средно образование на младежи, настанени под приемна грижа в община Търговище. Бяхме изключително горди от развитието на приемната грижа и нейните постижения, тъй като именно МСС-България постави през 2007 г. началото на приемната грижа в общината.

На 15 ноември на официална церемония по повод десетата годишнина от създаването на Националната асоциация за приемна грижа фондация "МСС-България" като едно от юридическите лица, учредители на асоциацията, получи награда "Спасители на

детството" за принос на личности и организации в развитието на приемната грижа в България.

На 3 декември отбелязахме 10 годишнината от създаването на Центъра за социална рехабилитация и интеграция за деца и младежи с увреждания в община В.Търново, който управляваме успешно вече 9 години. Този успех се дължи в голяма степен на ефективното партньорство с община Велико Търново и системата за закрила на детето на местно ниво. Пред повече от 60 души- представители на общината, различни институции и социални услуги, като и 25 деца, ползващи услугите и техните родители, екипът на услугата представи своите най-големи постижения по един атрактивен начин - на фона на пано, представяващо аквариум, в който плуват различни по цвят, големина и вид рибки. Това пано, изработено от екипа, децата и техните родители, символизираше връзката и взаимодействието между екипа и семействата и носеше посланието, че всеки човек е различен и уникален.

Участвахме активно при организирането и провеждането на втория годишен форум за качество на социалните услуги в Столична община, проведен на 22 август под мотото „Качеството означава промяна“. Срещата бе част от усилията на Столична община и гражданските организации, подписали Споразумение за постигане на социална закрила и включване чрез социални услуги през 2017 г., което цели постигането на по-добри резултати в подкрепата и грижата за хората, които са в уязвимо положение.

Продължи активната работа на МСС-България като част от мрежата на Международна социална служба. През 2019 г. са регистрирани 93 нови искания към МСС-България за съдействие, които обхващат 111 деца и семейства в трансгранична ситуация. Ръководителят на секция „Работа по случай с международен елемент“ на МСС-България- адв. Миглена Балджиева взе участие в няколко международни събития, включително и като гост-лектор.

МСС-България бе активен участник в срещи на граждански организации за обсъждане на различни въпроси, свързани със Закона за социалните услуги, развитието на гражданското общество, дезинформацията и др. Организацията продължи да подкрепя дейността на НМД и Коалиция „Детство 2025“, на които е член, за защита правата на децата и продължаване процеса на деинституционализация с фокус върху подкрепата на биологичното семейство.

Проекти в процес на реализация

Европейска платформа за достъп до лични и семейни права

Финансира се от Европейската комисия в размер на 283 912 EUR

Период на изпълнение: 24 месеца, от октомври 2017-септември 2019 г.

Водеща организация: Femmes Informations Juridiques Internationales

Партньори по проекта: МСС-България, Rhone Alpes, Universite Jean Moulin Lyon III, Universita Degli Studi Di Verona, Universite De Liege, Association pour le droit des etrangers и Deutsches Institut Fur Jugendhilfeund Familienrecht Ev.

Основна цел: Да се насърчи координацията и сътрудничеството между различните актьори в Европа за оказване на подкрепа на всеки, който среща трудности по семейни въпроси с международно измерение.

Очаквани резултати: Създадена е онлайн платформа, която улеснява международното сътрудничество на европейско ниво. Платформата допринася за подобряване на ефективния достъп до правосъдие, промотира обучения на професионалисти, повишава чувствителността на ползвателите по въпроси, свързани с техните права и насърчава обмяната на опит и знания между въввлечените актьори.

**Услуги за подкрепа на деца /младежи в риск и техните семейства,
управлявани от МСС-България на базата на договори със съответните
общини**

Консултативни услуги				
Община	Услуга/Комплекс за деца и семейства	Капацитет средномесечно	Брой случаи през 2019 г.	Обхванати лица по случаите
Велико Търново	Център за обществена подкрепа	75	228	431
	Център за социална рехабилитация и интеграция	40	63	75
Търговище	Център за обществена подкрепа в КСУДС	66	217	653
	Център за социална рехабилитация и интеграция в КСУДС	25	62	75
Севлиево	Център за обществена подкрепа в КСУДС	40	140	462
	Дневен център за деца и младежи с увреждания в КСУДС	24	52	72
София	Дневен център за деца и младежи с увреждания „Слънчоглед“	35	48	63
Смолян	Център за обществена подкрепа в КСУДС	40	112	187
Котел	Център за работа с деца на улицата	25	110	180
	Общо	370	1042	2198
Резидентни услуги				
Община	Услуга/Комплекс за деца и семейства	Капацитет средномесечно	Брой случаи през 2019	
Търговище	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания в КСУДС	10	10	
Смолян	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания на възраст 3-12 г. в КСУДС	12	15	
	Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания на възраст 13-18 г. в КСУДС	14	12	
	Общо	36	37	
В.Търново	Наблюдавано жилище	4	6	
Севлиево	Наблюдавано жилище в КСУДС	4	4	
	Общо	12	10	

Цифрите говорят

1089 деца и младежи в риск и 2198

родители и членове на разширените семейства са получили подкрепа в консултативните услуги, управлявани от МСС-България (Фиг.1)

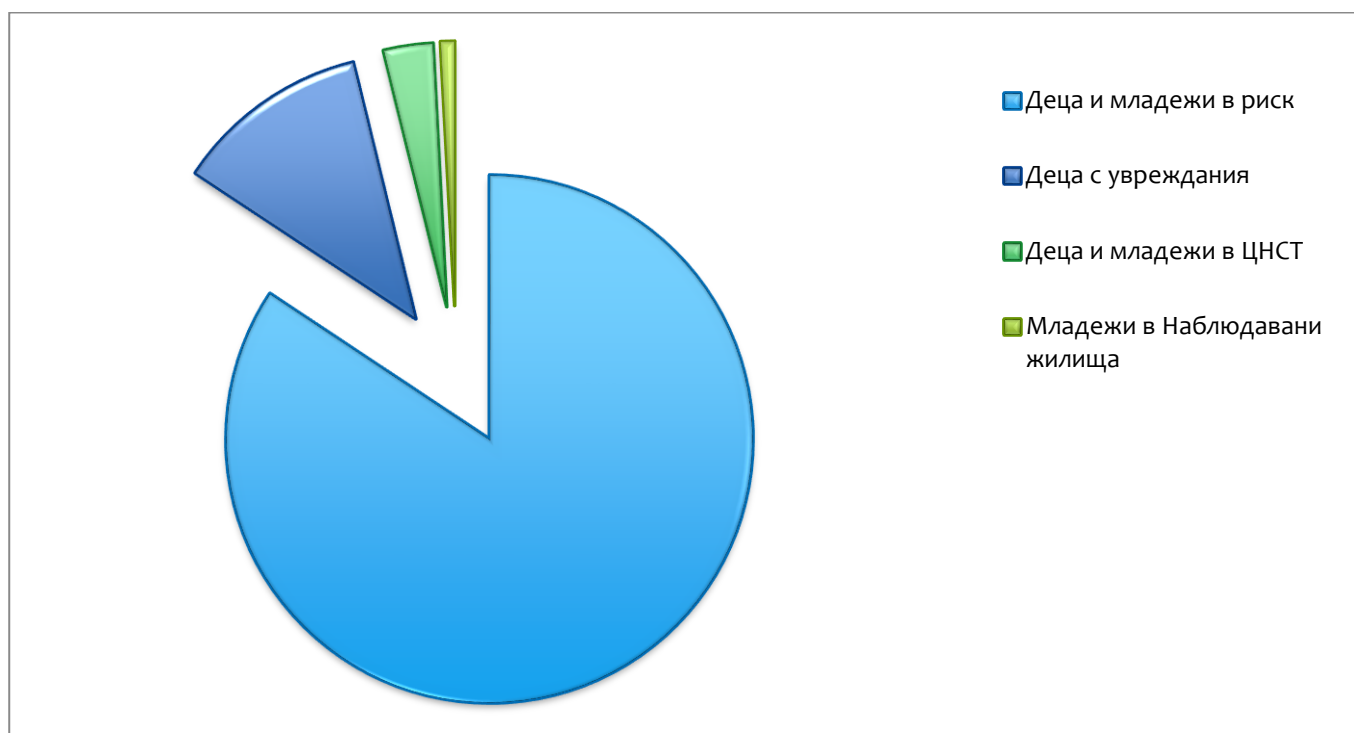
От тях:

147 деца с увреждания са получили услуги в Дневните центрове за деца с увреждания и Центровете за социална рехабилитация и интеграция

37 деца и младежи са получили грижа в Центровете за настаняване от семеен тип

10 младежи над 18 години, напуснали резидентни услуги, са получили подкрепа по пътя на тяхната самостоятелност с оглед успешна социална интеграция и професионална реализация.

Фигура 1.

Добри практики, развити през 2019 г.

Услуги за деца с увреждания и техните семейства

Дневен център за деца и възрастни с увреждания „Слънчоглед“, София- Търсим непрекъснато нови подходи за работа с децата!

През м. септември 2019 г., след проведено специализирано обучение, бе въведена групова работа по психомоторика. Целта е да се подпомогне развитието на децата в придобиването и обогатяването на представи, понятия, знания и умения за себе си, другите хора и заобикалящия свят, чрез усвояване на двигателен, познавателен, емоционален и социален опит във взаимодействието с останалите в т.ч. и възрастни, с което да се подобри тяхната адаптивност в средата.

Занятията са два вида – структурирани подвижни игри с правила и релационни занимания. С децата се работи в голяма група (8 до 12 деца) и малка група (от 2 до 4 деца). Всяка група има двама водещи и двама подкрепящи специалисти. В голямата група се включват деца с различни видове увреждания (аутизъм, ДЦП, епилепсия, умствена изостаналост, генетични увреди, синдроми и множество увреждания). Тяхната възраст варира между 4 и 12 години. В групата участват и 3 пълнолетни младежи -момиче на 24 г. със сензорни дефицити и други две девойки на 20 г.

В резултат от проведените 43 групови занятия се наблюдава ясно тенденция повечето деца да имат различни по продължителност моменти, в които показват интерес към контакта с възрастен и радост от това преживяване. При някои деца се отчита повишаване на интереса към груповите занимания, инициране на контакти и взаимодействие, игрови умения, спонтанност и мотивация за движение. По време на ежедневиия престой някои от децата са станали по-общителни, а други по-спокойни.

Дневен център за деца с увреждания към Комплекса за социални услуги за деца и семейства- Севлиево – Радваме се на резултатите от дългогодишната ни работа с децата!

1. Дългогодишната подкрепа стимулира развитието на децата и води до постижения

Едно от децата, с което екипът на ДЦ работи вече 10 години, участва през 2019 г. със свои рисунки в два международни конкурса за детски рисунки в гр. Хамада, Япония и гр. Нова Загора, България. Я.Х. е награден с грамоти и от двата форума.

Детето постъпва в ДЦ през 2009 г. с диагноза „Генерализирани разстройства в развитието“. В процеса на предоставяне на услугата, детето постига забележителни успехи в образователното си развитие и социалното си включване.

В годините екипът на Центъра забелязва, че детето има способности и интерес към различни арт-дейности. За да се развият тези способности, през 2018 г. екипът съдейства на семейството за записването на момчето в Школата по изобразително изкуство към читалище „Развитие 1870“ – Севлиево. Всички необходими консумативи за участието в заниманията са осигурени от социалната услуга. Благодарение на вярата на екипа във възможностите на Я.Х и оказаната морална и материална подкрепа, той продължава да посещава школата и вече бележи успехи.

1. Увеличена е интензивността на социализиращите дейности

През 2019 г. в изпълнение на програмата за дейности в Дневния център се проведеха поредица от групи и социализиращи дейности.

През 2019 г. бяха организирани два пъти повече съвместни дейности с децата и родителите в сравнение с 2018 г. Основна причина за тяхното планиране бе, че те дават възможност на децата и младежите да имат по-пълноценни взаимоотношения с хората извън Дневния център, по-забавен, разнообразен и пълноценен живот, но и спомагат за придобиване и развитие на различни социални умения. Присъствието и на родителите спомага за укрепване на мрежата им за взаимопомощ и допринася и за разнообразяване на тяхното ежедневие.

Бяха организирани екскурзии до градовете Трявна, Свищов, Ловеч, Дряново, където бяха посетени основни културни и исторически забележителности.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания- В.Търново – Търсим нови подходи за работа. Празнуваме успехите си!

1. Разширяваме използването на алтернативна и допълваща комуникация

През 2019 г. ЦСРИ разшири използването на алтернативна и допълваща комуникация. Благодарение на проведеното обучение за работа с Communicator Tobbi Dupavox 5, от началото на 2019 г. екипът разполага и работи с иновативната технология. Това устройство дава възможност на деца и младежи с различни нарушения в развитието на речта или при изцяло липсваща реч да общуват, развиват уменията си за комуникация и да се обучават. Комуникаторът е софтуер, който може да бъде инсталиран на различни устройства и посредством използването на символи и синтезирана реч децата да изразят своите желания и потребности по разбираем за нас начин. Устройството е много адаптивно, тъй като разполага с голяма база от символи и при нужда могат да бъдат добавяни и реални снимки.

Комуникаторът бе въведен в директната работа и взаимодействие с три деца, посещаващи ЦСРИ. За всяко едно от тях е определен водещ специалист в изграждането на комуникацията, който стартира с обособяване на личен профил на детето и подбор на

индивидуални първоначални символи за комуникация. Водещият продължава да надгражда и разширява взаимодействието с детето, като въвежда и заучава с него значението и предназначението на нови символи. Останалите членове на екипа използват комуникативното средство по време на взаимодействието си с детето в своите работни сесии и при престоя му в ЦСРИ.

В резултат на работата през софтуерен комуникатор при децата се отчете намаляване на опозиционното поведение при включване в различни дейности, намаляване на автоагресивните прояви, повишаване на участието в дейности от ежедневието, самостоятелно заявяване на своите желания и нужди, отговаряне на директни въпроси и осъществяване на самостоятелен избор.

Опитът от работата с комуникатора беше представен от социалния педагог на ЦСРИ на Втората международна конференция „Допълваща и алтернативна комуникация AAC2019“ в рамките на проведената постерна сесия.

2. Отбелязахме 10-та годишнината от разкриване на ЦСРИ, като услуга за деца и младежи с увреждания.

Събитието бе проведено на 3-ти декември 2019 г. Гости на празника бяха повече от 60 души, между които 25 деца, посещаващи ЦСРИ и техните родители, г-жа Р.Димитрова, директор на дирекция „Социални дейности и здравеопазване“ в община В.Търново, представители на системата за закрила на детето на местно и регионално ниво, партньори от социални услуги за деца, лица и семейства на територията на общината, ВТУ «Св.Св. Кирил и Методий».

Екипът на ЦСРИ представи своите най-големи постижения на фона на пано, изработено от екипа, децата, ползващи услуги и техните родители. Паното представлява аквариум, в който плуват различни по цвят, големина и вид рибки. Всяка рибка бе изработена по начин и с материали, избрани от децата и родителите. Този аквариум е символ на връзката и взаимодействието между екипа и семействата през годините, както и това, че всеки човек е различен и уникален и търси своето място, където ще се чувства щастлив и разбран. Някои от децата сами или с помощта на своите родители прочетоха или разказаха своите истории на гостите. В тях те споделят за трудностите, които са срещали, за мечтите и желанията си.

На събитието бе представен и филмът „Община В.Търново- с грижа за децата и семействата“, изработен по идея на МСС-България с финансовата подкрепа на община В.Търново в частта му, представяща историята на създаването, мисията и услугите, които се предлагат в ЦСРИ.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания- Търговище- Мнението на родителите за нашата работа е важно и ценно за нас!

За екипа на ЦСРИ, както и за ръководството на фондацията, е изключително ценно да знаем какво мислят родителите на децата с увреждания, посещаващи ЦСРИ, за качеството на предоставените услуги. В края на 2019 г. за поредна година бе направено допитване до тях чрез анкетни карти. Екипът се чувства удовлетворен от факта, че родителите високо оценяват неговата работа. Те споделят „Благодаря Ви, че ви има. Работете със същия хъс, внимание и любов към нашите деца“, „Нека продължават в същия дух, да не се отказват и да бъдат опора на децата и родителите, както досега“. Родителите още споделят, че: „Персоналът е компетентен и знае как да бъде в помощ на родители и децата със специални потребности“, „Екип от професионалисти“, „Екипът е внимателен, грижите специализирани“, „Специалистите успяват да ангажират вниманието му“, „Имат отношение към децата със специални потребности и се стараят за подобряване състоянието на децата“, „Искам да изкажа благодарност за това, че се грижат за детето ми да се чувства добре и щастливо“, „Детето се чувства добре прието и обгрижено“, „Говори винаги за центъра и чака с нетърпение да отиде“, „Връща се винаги с усмивка и ходи с желание“. Тази обратна връзка мотивира и стимулира екипа.

С всяка изминала година екипът на ЦСРИ трупа опит и се стреми да организира инициативи, които допринасят за развитието на децата. За целта през годината са организирани различни социализиращи мероприятия, като детски празници, екскурзии, участие в националната кампания „Да изчистим България заедно“ и др.

Успех за екипа е участието на децата съвместно с част от родителите в проведените екскурзии до гр.Ловеч, гр.Свищов и с.Орешак. Включването на родителите в подобни инициативи им предоставя възможност да създават повече контакти, да споделят помежду си в неформална обстановка, да разчупят рутината на своето ежедневие. От друга страна чрез екскурзиите децата разширяват своите познания, посещавайки места, които до момента не са виждали, научават повече за историята на дадения град и историческите личности. Пътуванията и срещите имат значение и за повишаване на социалната култура на децата и приемането им в обществото. Екскурзиите за тях са истински приключения, тъй като имат възможност да излязат извън града, в който живеят. Децата с нетърпение очакват всяко следващо пътуване. Те се вълнуват, дълго време помнят посетените места, съпреживяват отново приятните емоции и всяко дете по свой начин показва, че иска отново да пътува.

Услуги за деца в риск и техните семейства

Център за обществена подкрепа - В.Търново – подобряваме ефекта от своята работа върху децата и семействата!

Продължаваме интензивно да работим в подкрепа на децата и младежите, настанени в резидентни услуги в община В. Търново.

През 2019 г. екипът е работил по 31 случая на деца от 6 ЦНСТ в гр. В.Търново и от Кризисния център за деца, с. Балван, които са подкрепяни за справяне с трудно поведение, при подготовка за реинтеграция или осиновяване.

Продължава добрата практика специалистите от ЦОП, които работят по случаите, да участват в екипните срещи в ЦНСТ, да предоставят писмена информация за развитието на децата, за извършената работа и постигнатите резултати, като така дават своя принос за индивидуализацията на грижата в ЦНСТ.

През 2019 година продължи груповата работата по **Програма „Приказкотерапия“**, част от Програмата за работа с деца, настанени в резидентна или приемна грижа на ЦОП. В дейността са включени деца от ЦНСТ 3 на възраст 8 – 12 години, които са участвали в поредица от занятия „Приказки за звездните страни на

зодиакалните знаци" от Втори цикъл от програмата. Децата участват с интерес в програмата, тъй като цикълът се представя чрез визуални и звукови стимулации, стимулиращи развитието на умения за релаксация, за разпознаване на зодиакалните знаци в съзвездията и информиране за качествени характеристики на всеки зодиакален знак, които децата разпознават в себе си или в свои близки. Отчита се, че този цикъл от програмата помага на децата да осъзнаят значението на личностните и темпераментови характеристики за добрите отношения между хората и че те могат да „построят“ такива отношения в живота си с другите.

В груповата работа по **Програма за формиране на умения за самостоятелен живот на деца и младежи от ЦНСТ** са

включени младежи от ЦНСТ 1 и 2, ул. „Цветарска“ на възраст 14-18 години. През годината са проведени общо 21 тренинга. Първите от тях са насочени към „Сформиране на група“, „Сплотяване на групата“ и „Изграждане на умения за подкрепа и сътрудничество“. Следват теми, като «Приятелство и споделеност», „Хигиенни навици и поддържане на добра лична хигиена», «Интимна хигиена. Полово преносими

заболявания, превенция.» «Български традиции и обичаи», «Коледни и новогодишни празници», «Моето място в света на професиите».

През 2019 г. екипът на ЦОП реализира нова практика - посещение на място на на

на институции и ключови производствени предприятия на територията на гр. Велико Търново. Целта на занятията е да се повиши информираността на младежите относно пазара на труда и подкрепа на кариерното им ориентиране. Организиран са и проведени посещения във фирма „Екстрапак“ ООД/производство на торбички от полиетилен/, чорапена фабрика „Соник“, фризьорско студио „Еуфория“, „Престиж-96“ /производство на сладкарски изделия/,

„Хляб и приятели“ /цех за производство на хляб и хлебни продукти, „Лактима“ ООД /производство на мляко и млечни продукти/. Младежите се запознаха в реално време с производствените цикли, условията на труд и изискванията към персонала, с предимствата и недостатъците на конкретните дейности, имаха възможност да опитат готови продукти, активно участваха в дискусии относно работата в отделните фирми и др.

Повишихме ефекта от предоставяните от нас услуги върху ползвателите им на базата на създадените добри партньорски взаимоотношения и работа в мрежа с други институции и организации на територията на община В.Търново

Особено показателни са два случая по програма "Семейно консултиране и подкрепа" на деца от едно семейство. След оценка на потребностите на децата и изработване на индивидуалните им планове за предоставяне на услуги, е осигурена комплекса подкрепа на децата и майката чрез:

- индивидуалната психологическа работа с майката за мобилизиране, търсене на вътрешни ресурси за справяне и мотивиране към промяна;
- социална работа с роднини на семейството, дядото по бащина линия, за осигуряване на хранителни продукти за децата и майката.
- със съдействието на Директора на ДСП - Велико Търново е организиран безплатен преглед при психиатър на майката, като са й предоставени безплатно медикаменти за лечение на депресия;
- консултация и съдействие в Безплатна правна клиника за информация по казуса

- съдействие от органите на МВР за оказване на помощ на майката и децата да напуснат страната, като защитени свидетели

Благодарение на ефекта от медикаментозната терапия и психологическата помощ в ЦОП, майката излезе от безпомощното си състояние и с подкрепата на екипа възстанови връзката си със своята майка и близки от гр. Хасково. След като те ѝ предлагат подкрепа, тя се премести да живее при близките си с децата, започна работа и към момента всички се чувстват добре.

Център за обществена подкрепа- Търговище – подновихме работата на групата за взаимопомощ на осиновители и кандидат-осиновители

През м. май 2019 г., след прекъсване за период от година и половина, в отговор на заявено желание от страна на осиновители, бе възстановена **групата за взаимопомощ на осиновители и кандидат-осиновители**. Проведени са общо 7 срещи, на които са присъствали 13 души, като 7 от тях са постоянни членове на групата. Темите на срещите се определят на самата среща в зависимост от потребностите на присъстващите. Основно разглежданите въпроси са в две направления:

- **насочени към осиновители:**

Осиновителите често изпитват съмнения дали подхождат по най-добрия начин, когато споделят с децата, че са осиновени. Те се притесняват, че нараняват децата и ги отдалечават от себе си. Затова отлагат момента на споделяне на осиновяването, което оказва влияние върху процеса на формиране на идентичност при децата. В тази връзка са разглеждани темите: „Подходящ момент и възраст за споделяне на тайната за осиновяването с детето“; „Трудности и задръжки за споделяне на тайната за осиновяването“, „Подходящ начин, по който се поднася информация на детето, касаеща неговата идентичност“.

По повод различни трудности, които осиновителите са срещали с поведението на осиновените си деца, са разглеждани темите: „Провокативно поведение на детето и какво стои зад него“; „Поведение на децата с хиперактивност. Видове хиперактивност“; „Поставяне на граници, пасивно-агресивното поведение и неговата функция. Принципи на позитивното възпитание“; „Възрастови кризи“.

- **насочени към кандидат-осиновители:**

Почти на всяка от срещите се налага да се оказва подкрепа при вентилиране на негативни емоции, свързани с процеса на изчакване, докато бъде предложено дете или когато предложеното дете не отговаря на профила. Именно при тези случаи е най-осезаема потребността от групата за взаимопомощ за кандидат-осиновителите. В процеса на изчакване кандидат-осиновителите се чувстват отчаяни, забравени и пренебрегнати. Пораждат се мисли, че осиновяването се случва чрез незаконни механизми. В тази връзка са разглеждани теми като „Зависимост между профила и периода на чакане, докато бъде предложено дете за осиновяване“; „Емоции и преживявания по време на срещи с дете, предложено за осиновяване“, „Загубите, поради които човек преминава през етапите на траур“.

Център за обществена подкрепа- Севлиево – възстановихме подкрепата на приемните семейства в пълния ѝ обем!

През 2019 г. с назначаването на втори психолог успешно реализирахме всички дейности по подкрепа на приемните семейства в община Севлиево, съгласно одобрената Методика за предоставяне на услугата, а именно:

- Провеждахме ежемесечни посещения в домовете на приемните семейства, по време на които те споделяха своите трудности, както и постигнати положителни резултати в развитието и възпитанието на приемните деца, дискутирахме конкретни ситуации, с рефлексия за предприеманите от приемните родители действия. В рамките на посещенията им давахме обратна връзка и насоки за работа с децата. Паралелно с това проследявахме семейната динамика и им оказвахме емоционална подкрепа.
- Проведохме 2 поддържащи обучения на приемните семейства на тема: „Ранно детско развитие – последици от малтретиране и занемаряване в ранното детство“ и „Работа с деца в тийнейджърска възраст. Юношество и делинквентност“.
- Организирахме 3 срещи на групата за взаимопомощ на приемните семейства, по време на които им бе предоставено пространство за открито споделяне и дискусии по въпроси, касаещи причините за детското поведение, афекти и симптоми на страдание при децата, ролята на възрастните за формиране на умения за саморегулация. Акценти бяха поставяни и по отношение на взаимодействията с биологичните родители.
- Предоставихме по 2 индивидуални супервизии на всяко приемно семейство.

Център за обществена подкрепа-Смолян – придобихме нови компетенции за работа!

През 2019 г., след проведено обучение и обмяна на опит с екипа на Центъра за обществена подкрепа-В.Търново, бе повишен капацитетът и подобрена координацията между специалистите на ЦОП-Смолян в екипната работа по случаи на тежък конфликт между родители в раздяла и развод. В резултат от провежданото психологическо консултиране и включването на родителите в „Информационната програма за родители в раздяла, преди, по време и след развод“, те са мотивирани за възстановяване и поддържане на взаимоотношенията помежду им, децата възстановяват общуването си с родителя, при когото не живеят.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания в общините Смолян и Търговище- Продължаваме успешно да прилагаме модела на „терапевтична“ резидентна грижа!

Изминалата 2019 г. бе третата година, през която моделът бе прилаган в неговата цялост с всички включени в него стратегии и подходи на работа.

ЦНСТ за деца 7-18 г. в КСУДС-Търговище

Важна роля в прилагането на модела на терапевтична резидентна грижа има терапевтичният специалист към екипа на ЦНСТ. Една от основните му задачи е да осигури

разбирането на всеки член на екипа за това какво означава „терапевтична грижа“ и „терапевтично поведение на персонала“.

Резултатите от подкрепата на терапевтичния специалист към екипа на провежданите групови и индивидуални срещи показват, че през 2019 г. екипът успява да разпознава в поведението на децата различните емоционални състояния, през които те преминават; да идентифицира чувството и потребността, които стоят зад конкретното поведение на всяко дете и да намери най-добрия индивидуален подход към него. Проведени са 5 вътрешни обучения, благодарение на които е повишена саморефлексията на персонала на ЦНСТ, които получават друга гледна точка за проблемите. Някои от членовете на екипа споделят, че техниките, които са предложени в обученията – саморегулация, страхове и тревожност са им помогнали да възвърнат емоционалното си равновесие и да се подобри работната атмосфера. Други казват, че тези обучения им действат стимулиращо и повишават мотивацията им за работа – те стават по-сензитивни към проблематиката на децата и техните родители, дават им по-задълбочен поглед и обяснение на собствените им реакции в дадена ситуация с дете или родител.

ЦНСТ за деца от 3-13 г.- Смолян

Отчита се повишаване на знанията и уменията на екипа да работи ефективно с децата и да се справя с трудно поведение. Специалистите изграждат умения за самонаблюдение и саморефлексия- те избягват високия тон, използват позитивни послания от типа „Да, имаш право да си ядосан“, дават алтернативни варианти за реакция на децата.

При децата с трудности в овладяване на поведението са въведени тетрадки, в които се вписват наблюденията на специалистите – поведение, причината/спусък/, предизвикала агресията, реакция на детето. Чрез ролеви игри и карти на чувствата с децата е работено за разграничаване емоциите /страх, гняв, тъга, радост, вина, срам/. Децата се стимулират да изразяват гнева си по приемлив начин, като при това не се омаловажават чувствата им. При положителни прояви, като стимул са използвани похвали, поощрения и насърчаване на децата.

Уеднаквеният подход на работа с децата даде следните добри резултати:

- Децата с поведенчески проблеми и противообществени прояви, загубили доверие в институциите, се адаптират успешно в центъра, стават по-спокойни, създават доверителни взаимоотношения със специалистите на услугата и преустановяват негативните прояви.
- Деца, които са отпаднали от образователната система, са мотивират да посещават редовно учебните занятия.
- Изградените доверителни отношения с децата са основа те да започнат да споделят за преживяното от тях, което от своя страна дава възможност да се работи за преодоляване на преживяната от тях травма.

За ЦНСТ за деца 13-18 г.-Смолян

Прилагането на терапевтичния модел на грижа, целенасочената работа на екипа за осигуряване на безопасност и сигурност на настанените деца, многократно водените разговори и екипни срещи с децата за анализиране на различни ситуации, поведения и рискове, доведе до липса на бягства от центъра или сериозни закъснения; прекратена е употребата на алкохол и енергийни напитки от децата; с малки изключения те редовно посещават училище; все по-рядко посещават места, които крият рискове за живота и здравето им; намалели са значително безразборните сексуални контакти.

При новонастанените през 2019 г. младежи са изследвани спусъците, предизвикващи неприемливо поведение и екипът е обсъждал как те да се избягват. Терапевтичният специалист продължава да оказва подкрепа на екипа от услугата, по отношение справяне със собствените им емоции.

Значително е подобрен цялостният микроклимат в Центъра, както и взаимодействието между децата.

Център за работа с деца на улицата- община Котел- Въпреки трудностите, които срещаме поради липсата на квалифицирани специалисти, успешно работим с децата и семействата!

През 2019 г. продължи успешното функциониране на групите за образователна подкрепа на 3-4 год. деца в Котел и в с. Градец. В тях деца от високорискови семейства получават подкрепа за стимулиране на ранното им развитие. Установяват се положителни ефекти върху развитието на децата, които се потвърждават при постъпването им в подготвителна или предучилищна група. Детските учителки от групите за задължителна предучилищна подготовка на 5 год. деца в гр. Котел и в с. Градец дават обратна връзка, че всичките 14 деца, преминали през групите за образователна подкрепа на 3-4 год. деца покриват критериите за възрастта си по отношение на образователна и социална подготовка. Друг положителен ефект се забелязва и върху родителите, които, наблюдавайки ползите за развитието на децата им, осъзнават необходимостта от образованието. Доказателство за това е, че през годината 5 деца от групата за образователна подкрепа по желание на родителите им са записани в ЦДГ „Дъга“- Котел.

В резултат от работата на екипа, работещ по направление „Подкрепа на деца и семейства“ са постигнати положителни резултати при близо половината от случаите (8 от 18 случая). При деца, които са имали образователни затруднения или емоционални и поведенчески проблеми, се наблюдава подобрене на емоционалното състояние и училищната им успеваемост, намаляват бягствата на децата от дома им; повишен е родителският капацитет на родителите за справяне с неприемливото поведение на децата; родителите са намалили използването на телесното наказание като възпитателна мярка.

„Наблюдавано жилище“ за младежи в риск в общините В.Търново и Севлиево– Подкрепяме интензивно младежите, ползващи услугата и поддържаме добра практика за работа с тези, напуснали услугата!

Оказваме психологическа подкрепа на младежи в НЖ- Севлиево

През 2019 г. психолог на ЦОП е оказвал интензивна психологическа подкрепа на един от младежите, приет в НЖ. С него са водени консултации, насочени към оказване на подкрепа за редуциране на емоции и преживявания от негативния спектър, умения за самоконтрол над емоциите и поведението. Важен акцент е поставян върху работата по историята на живота му. Сесии са провеждани по отношение уменията за самостоятелен живот, особено по отношение на социалните умения. Дискутирани са проблемни взаимоотношения в съвместното съжителство между младежите в жилището.

Неколкократно са инициирани работни срещи с младежа, вследствие на вербална агресия от негова страна към социалния му работник и към други лица в обкръжението му.

В резултат от психологическата подкрепа и работата по лична история и травматичните преживявания в миналото в края на годината младежът е значително по-спокоен. Той има изградена доверителна връзка със специалиста и често сам инициира разговори за живота и бъдещето си. Ясно заявява своето желание да се промени и да търси помощ за постигането му.

В НЖ-В.Търново поддържа контакт с младежи, напуснали услугата през годините.

Тази практика е една от много малко установените такива в страната, която успешно се прилага, без за това да младежите да бъдат финансово мотивирани.

Оказана е помощ и подкрепа на 10 младежи. Младежите търсят контакт с екипа не само при възникнал проблем и нужда от помощ. Често те посещават офиса или се обаждат по телефон, за да споделят как се чувстват, какво ново и интересно се е случило в живота им, какво са постигнали и какво планират занапред. Споделят лични истории, търсят съвет и разбиране.

2019

Полагаме усилия за непрекъснато разширяване на професионалната компетентност на специалистите

Екипите на услугите или отделни специалисти са участвали в:

- **199** дни обучения и професионални форуми- семинари, конференции и срещи за обмяна на опит

- **160** индивидуални и **49** групови супервизии

Деца и семейства в транс-гранична ситуация (работа в мрежата на Международна социална служба)

През 2019 година МСС – България има регистрирани **93 нови случая** на **111 деца** и **техните семейства** в конфликтна транс-гранична ситуация.

I. Работа по международни случаи:

Вече 17 години МСС – България работи по международни случаи като член на мрежата на Международна социална служба¹ (МСС) в няколко ключови области – закрила на деца и възрастни в риск, родителски конфликти и международно отвлечане на дете. Работата по международни случаи се осъществява основно чрез посредничество между български и чуждестранни социални служби и съдилища чрез предоставяне на социални доклади, които да подпомогнат съдиите и социалните работници, когато трябва да вземат решение за дете, което се намира в транс-гранична ситуация.

1. Работа със съдилищата

През 2019 година МСС – България е получила общо **63 искания** (при 66 искания за 2018 година) от съдилищата за предоставяне на социални доклади от чужбина:

17 Районни съдилища (43 искания)		4 Окръжни съдилища (20 искания)
Софийски районен съд (16)	Пазарджик (1)	Софийски градски съд (15)
Варна (4)	Елин Пелин (1)	Окръжен съд – Силистра (3)
Разград (3)	Асеновград (1)	Окръжен съд – Бургас (1)
Ямбол (3)	Перник (1)	Окръжен съд – Добрич (1)
Горна Оряховица (3)	Велико Търново (1)	
Монтана (2)	Свиленград (1)	
Исперих (2)	Гълъбово (1)	
Габрово (1)	Казанлък (1)	
Провадия (1)		

Исканията на съдилищата за предоставяне на социални доклади от чужбина се отнасят основно до производства по **Семейния кодекс** по спорове относно местоживее на детето, упражняване на родителските права, лични отношения, издръжка и заместващо съгласие за пътуване извън страната. Тези искания почиват на трайно установената през последните години практика на Върховния касационен съд (ВКС) относно **необходимостта** от изискване на социален доклад от чужбина за установяване на обстоятелства от значение за преценката на интереса на детето по случаи на семейни спорове с международен елемент. В своите решения ВКС застъпва тезата, че ако районният или окръжният съд не е проявил дължимата активност и не е поискал такъв доклад, то се касае за доказателствена непълнота, която обуславя съществено нарушение на съдопроизводствените правила, което е основание за отмяна на постановеното

¹ <https://www.iss-ssi.org/index.php/en/>

решение. (Решение № 34 от 21.03.2018 г., постановено по гр.д. № 3368/2017 г. на ВКС, ГК, IV г.о.²; Решение № 207 от 16.12.2019 г., постановено по гр.д. № 1134//2019 г. на ВКС, ГК, IV г.о.³)

Освен посочените по-горе спорове, през 2019 година към МСС – България е отправено искане за съдействие за изготвяне на социален доклад и в рамките на съдебно производство за непълно **осиновяване** на дете от България, от страна на роднина, който живее извън България. По делото е представен социален доклад, изготвен от компетентната социалната служба в чужбина.

През същия период МСС – България е съдействала на българския съд и по искане за изготвяне на социален доклад във връзка с производство за връщане на дете по Хагската конвенция за **международно отвлечане на дете**.

Освен това, МСС – България е била ангажирана и в съдебно производство по **Закона за закрила на детето** за прекратяване настаняването на дете в приемно семейство в България и реинтеграцията му в семейството на майката в чужбина. По искане на съда, докладът за ситуацията на майката е изготвен от компетентната социална служба в съответната държава. Впоследствие е направено допълнително искане от съда за изготвяне и на оценка на родителския капацитет на майката, която оценка предстои да бъде изготвена и представена на съдията.

От получените общо 63 искания, МСС – България е предоставила **29 социални доклада** на съдилищата от 11 държави, а именно: Германия (9 доклада), Англия (6 доклада), Нидерландия (3 доклада), Италия (2 доклада), Швейцария (2 доклада), Литва (1 доклад), Турция (1 доклад), САЩ (1 доклад), Канада (1 доклад), Франция (1 доклад), Република Ирландия (1 доклад) и Люксембург (1 доклад).

През 2020 г. предстои да бъдат предоставени социални доклади по още 7 искания на съда от 2019 г. от Англия, Белгия, Шотландия, Германия и Нова Зеландия, както и доклад от оценка на родителския капацитет от Република Ирландия.

По едно от исканията МСС – България не е имала възможност да съдейства на съда, тъй като мрежата на МСС не е имала към този момент представителство в съответната държава (Франция).

По 11 от исканията, в хода на съдебното производство е отпаднала необходимостта от предоставяне на социален доклад от чужбина поради прекратяване на делото, постигане на споразумение между родителите, оттегляне на искането и др. За всяко едно от тези обстоятелства МСС – България е била надлежно информирана от съответния съд.

По 4 от исканията МСС – България не е имала възможност да съдейства поради причини, свързани с лични данни. В първия случай бащата, който живее в Германия, изрично е изразил несъгласие немската социална служба да изготви социален доклад за него, който да бъде предоставен на българския съд, за да вземе решение за детето. Във втория случай бащата, с местоживееене в Турция, е отказал за подпише декларация за обработване и трансфер на лични данни и е поискал МСС – България да изтрие както на неговите лични данни, така и на личните данни на неговите деца. Искането на бащата е незабавно изпълнено от МСС – България, за което надлежно е уведомен и съдебния състав, отправил искане за съдействие. В третия случай майката е отказала да предостави своето съгласие МСС – България да трансферира нейните лични данни и личните данни на детето ѝ в Китай, в резултат на което, по разпореждане на съда, всички изпратени до МСС – България документи по случая са върнати обратно на съда. В последния случай МСС – Норвегия е отказала да съдейства на българския съд „поради причини на конфиденциалност“.

Във всички останали 11 искания от съдилищата през 2019 г., след първоначално отправеното от съда запитване, МСС – България не е била ангажирана за предоставяне на социален доклад от чужбина, по неизвестни за нас причини.

² <http://www.vks.bg/pregled-akt?type=ot-delo&id=BDFD38272849F73CC2258257004BC869>

³ <http://www.vks.bg/pregled-akt?type=ot-delo&id=06A383B3C7AAF880C22584D2002B3735>

2. Работа с органите за закрила на детето в България и в частност с Дирекциите „Социално подпомагане“

Втората голяма група международни случаи, по които МСС – България работи като част от мрежата на МСС, се отнасят до закрилата на деца и възрастни в риск в транс-гранична ситуация.

През 2019 година МСС – България е получила общо **28 искания** от членове на мрежата на МСС, от които 1 искане по повод на възрастен, български гражданин в чужбина, и 27 искания по повод на деца, български граждани, в страната и в чужбина. Много от тези искания са свързани с извършване на проучване относно възможностите на близки и роднини на тези деца в България да полагат грижи за тях, което да доведе до тяхното завръщане в страната и реинтегрирането им в семейна среда. По 16 от исканията МСС – България е сигнализирала Дирекциите „Социално подпомагане“ с молба да извършат проверка и да ни изпратят кратка информация или доклад за ситуацията на детето. За съжаление **само 5** Дирекции „Социално подпомагане“ са реагирали, като са изпратили: 1 социален доклад за дете, 1 кратка информация относно дете, 1 социален доклад относно възрастен и устна информация по телефона по 2 от сигналите за деца в риск. В останалите 10 случая, сигнализираните Дирекции „Социално подпомагане“ не са дали никаква обратна на МСС – България. В един от случаите, изготвеният по искане на МСС – България социален доклад относно възможностите на близък роднина да полага грижи за децата, е изпратен от Дирекция „Социално подпомагане“ на съответния роднина, който от своя страна го е предоставил на МСС – България. В резултат на това, 3 деца са изведени от приемно семейство в чужбина и са върнати в семейството на баба си в България, където живеят и в момента:

Виктор, Алекс и Дени⁴, съответно на 10, 8 и 6 години, са настанени в приемно семейство в Германия. По молба на немската социална служба, отправена чрез МСС-Германия, МСС-България се обръща към компетентната Дирекция „Социално подпомагане“ с молба да извърши проучване на бабата на децата относно нейните възможности да се грижи за тях в България. Към молбата е приложена писмена декларация от бабата, че е съгласна МСС-България да обработва нейните лични данни и да изпрати изготвения социален доклад в Германия. Дирекция „Социално подпомагане“ изготвя искания доклад, но отказва да го предостави на МСС-България. След проведен разговор с бабата и с помощта на кмета на селото, в което тя живее, бабата изисква от Агенцията за социално подпомагане да ѝ бъде предоставен изготвения за нея социален доклад, който впоследствие самата тя предоставя на МСС-България. Докладът е преведен и незабавно изпратен на социалната служба в Германия, която взема решение да върне трите деца в България. Социалните работници закупуват самолетни билети и с посредничеството на МСС-Германия и МСС-България информират Дирекция „Социално подпомагане“ за датата и часа на кацане на самолета в България, за да се организира посрещането на децата. Няколко дни по-късно децата се прибират в България. Понастоящем, по информация на кмета на селото, децата живеят в дома на своята баба, посещават местното училище и се чувстват щастливи. Тази информация е препратена на немската социална служба, с което е завършена работата по случая, която продължава точно 6 месеца, считано от датата на получаване на искането за съдействие от МСС- Германия до окончателното връщане на децата в България.

В 8 от случаите работа на МСС – България продължава, поради необходимост от получаване на допълнителна информация, в 2 от случаите е предоставена консултация, а в останалите 2, работата е приключила, поради невъзможност за съдействие.

През тази година се наблюдава и увеличение на исканията за съдействие отправени към МСС – България от физически лица, обикновено родители, както и от адвокати.

3. Проблеми в работата по международни случаи:

Трудностите в работата по международни случаи на МСС – България по отношение на получаването на социални доклади от Дирекциите „Социално подпомагане“ продължават. Това на практика възпрепятства своевременното връщане на десетки български деца в страната, където да бъдат отглеждани и възпитавани от техни близки или роднини в семейна среда.

⁴ Имената на децата са променени.

II. Участие на МСС-България в събития и инициативи на мрежата на МСС

1. Международно обучение по проект „С.L.A.S.S.4EU“ на ЕС в Будапеща:

По покана на генералния секретариат на мрежата на МСС,

представители на МСС – България (Миглена Балджијева) и на МСС – Германия (Надя Неклив) участваха в международно мулти-дисциплинарно обучение по темите „Родителска отговорност“ и „Международно отвличане на деца“. Обучението се проведе на 28 и 29 март 2019 година в Юридическия факултет на университета в Будапеща по проект „С.L.A.S.S.4EU“, финансиран от Европейската комисия. В обучението участваха съдии, адвокати, социални работници и представители на академичната общност от Италия, Унгария, Германия, Португалия, Литва и България.

2. Годишна среща на координаторите в мрежата на МСС (ISS Casework Coordinators Meeting) в Берлин:

В качеството си на координатор на работата по международни случаи, Миглена Балджијева участва в годишната среща на координаторите в мрежата на МСС,

която се проведе от 15 до 17 април 2019 година в Берлин. По време на срещата Миглена Балджијева представи работата на МСС – България по проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“, финансиран от Европейската комисия, след което беше учреден Технически комитет по проекта с представители на мрежата на МСС от 7 държави – България, Германия, Холандия, Испания, Франция, Република Ирландия и

Великобритания.

3. Управляващ и Научен комитет (Steering and Scientific Committee) по проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“ във Верона

На 9 юли 2019 година във Верона се проведе заседание на Управляващия и Научния комитет по проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“,

финансиран от Европейската комисия. В срещата участваха Сесил Корсо, координатор на проекта от FIJI-RA (Франция), професор Мария Катерина Баруфи, Катерина Фратеа и Дилета Даниели от юридическия факултет на университета във Верона, професор Дитер Мартини от Германия, Каролине Апер и Томас Еврар от ADDE (Белгия) и Миглена Балджијева от МСС – България.

В рамките на Управляващия съвет беше обсъдено финализирането на първия доклад за напредъка по проекта и ролята на всеки един от партньорите по проекта, както и финализиране на искането за удължаване на времетраенето на

проекта с 6 месеца.

По време на Научния комитет беше дискутирано: създаването на Техническите комитети в отделните държави, организирани от партньорите по проекта, и работата на партньорите по въпросника за събиране на информация по прилагане на европейските Директиви и Регламенти в осем основни области, свързани с личните и семейните права; изготвянето на доклада на всеки партньор по проекта (project partner's report) с анализ на цялата събрана информация; изготвянето на сравнителните доклади (comparative reports) по конкретни теми; създаването на онлайн платформата за достъп до лични и семейни права; организирането и участието на партньорите в заключителната конференция във Франция, както и издаването на книга с публикации по всички теми, свързани с прилагане на европейското законодателство в областта на международното семейно частно право.

4. Годишна лекция, посветена международната закрила на деца, организирана от МСС-Обединено Кралство в Лондон

На 3 декември 2019 година в Лондон се проведе Годишната лекция на МСС – Обединено

Кралство, посветена на международната закрила на децата. Тази година гост – лектор от мрежата на МСС беше Миглена Балджијева, която говори за закрилата на децата в България, за връзката между българското и английското законодателство и по специално за критериите за оценка на най-добрите интереси на децата, като направи и анализ на социалните доклади и оценки, които се получават от съдилищата и социалните служби в различните държави чрез посредничеството на организациите, членуващи в мрежата на МСС. В годишната лекцията се включиха още Ричард Морис от CAFCASS, Нуала

Мол от AIRE Centre London и Мартин Прат от социалната служба в Камден, Англия.

III. Проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“

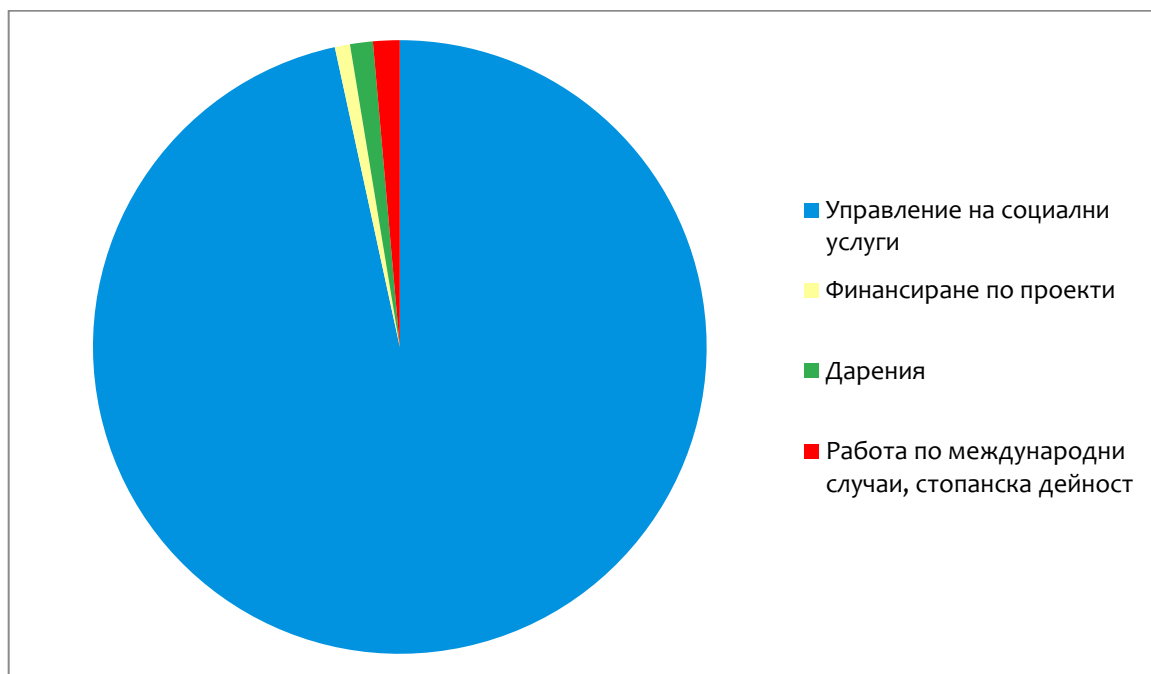
И през 2019 година продължи работата на МСС – България като представител на мрежата на МСС по проект „Европейска платформа за достъп до лични и семейни права“, финансиран по програма „Правосъдие“ на Европейската комисия. В началото на годината МСС – България, с помощта на Генералния секретариат, изпрати на всички членове на мрежата на територията на ЕС разработения през предходната година подробен **Въпросник**, включващ 300 въпроса по прилагане на европейското законодателство (основно Директиви и Регламенти) в осем основни области на личните и семейните права в ЕС: брачни въпроси, родителска отговорност, международно отвличане на деца, издръжка, непридружени деца, закрила на търсеци убежище, международна семейна медиация и представяне на официални документи. Въпросникът беше попълнен от 8 организации в мрежата на МСС – Румъния, Чехия, Латвия, Испания, Германия, Франция, Обединеното Кралство и България. През лятото, събраната чрез Въпросника информация беше анализирана и в началото на октомври МСС – България изготви своя доклад по проекта (project partner's report) в обем от 31 страници на английски език, който анализ беше изпратен на всички партньори по проекта. Респективно, до края на декември МСС-България получи докладите на всеки един партньорите и започна подготовка по изготвянето на двата сравнителни доклада (comparative reports) по темите: международното отвличане на деца и международна семейна медиация като способ за алтернативно решаване на спорове, които трябва да бъдат финализирани през 2020 г. През следващата година предстои също изграждане и стартиране на онлайн платформата за достъп до лични и семейни права (под формата на специализиран уебсайт), провеждането на заключителната по проекта конференция, както и издаването на специален сборник с публикации по всички теми, свързани с прилагане на европейското законодателство в областта на международното семейно частно право.

Адв. Миглена Балджијева, Ръководител на секция „Работа по случаи с международен елемент“ в МСС-България

Източници и обем на финансиране

През 2018 г. за всички дейности, изпълнявани от МСС-България, сме получили финансиране в размер на **2 082 496,74 лв.** Основен дял заемат държавно-делегираните дейности – 2 012 681,69 лв. (96,6%), чрез управлението на социални услуги. Следва финансирането по проекти за постигане на конкретни цели – 17239,37 лв. (0,8%). Получените през годината дарения са 25605,20 лв. (1,2%), приходите от работа по международни случаи (19985,48 лв.) и по фактури за обучения и супервизии, предоставени от фондацията (6985 лв.) съставляват 1,4% (фигура 1)

Фигура 1. Източници на финансиране през 2019 г., представени като относителен дял от общото финансиране

Благодарим на всички наши дарители през 2019 г. , които подкрепиха децата и семействата, с които работим:

КОРПОРАТИВНИ ДАРИТЕЛИ	ЧАСТНИ ДАРИТЕЛИ
АНОНИМНИ ДАРИТЕЛИ	НОТАРИУС АНА ШОПОВА
БЧК	АНТОНИЯ СТОЕВА
ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО АГРОБИЗНЕ И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ - ГР. ПЛОВДИВ	АТАНАС СЕМОВ
ДГ "ЗОРНИЦА" ГР. СМОЛЯН	ИВЕЛИНА ДУКОВА И ПЕТЪР КРУШОВСКИ
ЕТАЖНА СОБСТВЕНОСТ НА БЛОК "СОКОЛИЦА" - ГР. СМОЛЯН	КАТЕРИНА МИНДОВА
НОУБОКС ООД	КРАСИМИР ТРИФОНОВ
ЕМЕ АД (ПЕТЪР МИЛЕВ)	НЕДКА ВАСИЛЕВА
ПЛАТФОРМА "ПРИЯТЕЛИ ПОМАГАЙТЕ"	СТЕЛА ВЪЛЧЕВА
СДРУЖ. "ОПЕРАЦИЯ ПЛЮШЕНО МЕЧЕ"	
ТПГДС-СМОЛЯН	